

Lullins considerauit quādā spāle bonū eē i moderatōe penaꝝ: t̄ id etiā clemētiā subtraxit modestie ponēs modestiā circa oīa quereli quiūt moderāda: que qđē eidēs eē quādā quoꝝ vn' ē mot' al ad aliquā excellētiā: quā moderat humilitas. scđm aut̄ desideriū eoz q̄ pertinent ad cognitōem: t̄ in h̄ moderat studiositas q̄ opponis curiositat̄, tertiu aut̄ qđō p̄tinet ad corpales motus t̄ actōes: vt .s. decen̄ t̄ honeste siāt̄ tā in his que serio q̄ i bis q̄ ludo agunt̄. quartuſ aut̄ est qđō p̄tinet ad exteriorē apparatuſ: puta in vestib' t̄ i aliis huiusmōi. Sed circa quedā eoz alijs posuerūt qđā spāles v̄tutes: sicut Andronic⁹ mā suetudinē simplicitatē humilitatē t̄ alia b̄'i de gbus s̄ dictū est. Aristoteles aut̄ circa de lecatōem ludor̄ postulit eutrapeliā: q̄ oīa cōtinētur sub modestiā fz φ a Tullio accipit̄ t̄ hoc mō modestia se hēt̄ nō solū circa extreiores actōes: sed et̄ circa interiores. Ad p̄mū ḡ dicenduz q̄ apls logf de modestia, p̄ ut ē circa exteriora: t̄ tñ etiā interioreꝝ mode ratio manifestari p̄t p̄ qđam erteriora sit̄. Ad secūdum dō φ sub modestia c̄tinēt̄ dīſe v̄tutes q̄ a dīſis assignant̄. vñ nihil phibet modestiā eē circa ea q̄ regrit̄ dīſas v̄tutes: t̄ tñ nō ē tāta dīſitas int̄ p̄tes modestie adinuicē: q̄tā ē iusticie que ē circa opaꝝes adtpantia q̄ ē circa passiones: q̄i in actōib' t̄ passionib' i gbus nō ē aliq̄ excellēs difficilas ex pte māe: t̄ solū ex pte moderatōis: n̄ attēdis v̄tus nisi vna.s. fīm rōdem moderatiōnis. Et p̄ h̄ p̄z ēt rāſio ad tertium.

Einde **2** **side**
randū est de spēbus mode
stie. Et p̄ de humilitate & su
pbia q̄ ei oppōis. 2º d studio
fitate & curiositatē sibi oppo
sta. 3º de modestia fm q̄ ē in v̄bis vel sc̄is
4º de modestia fm q̄ ē circa exteriōrē cul
tū. Circa humilitatē querūs sex. p̄ vtr̄ hu
militas sit v̄tus. 2º vtr̄ s̄stat i appetitu v̄l
i iudicio rōnis. 3º vtr̄ alijs p̄ humilitatē se
debeat oībus subhyc̄. 4º vtr̄z sit ps mode
stie v̄l tpantie. 5º de cōparatōe ei⁹ ad alias
virtutes. 6º de gradib⁹ humilitatis.

Ad primum sic pro
cedit. **V**ide q̄ hūilitas nō sit virtus. **V**irtus
n. importat rōnē boni; sed humilitas v̄rūm

portare rōez mali penalitē: sicut illud p̄s. **Vñ** lauerūt in spēdib⁹ pedes ei⁹. q̄ humilitas n̄ ē v̄tus. **P.** Virtus et virtūtē opponuntur: sed humilitas q̄c̄q̄ sonat i virtūtē. dī. n. Eccl. 19. **E**st qui negter se humiliat. q̄ humiliata n̄ est v̄tus. **P.** Nulla v̄tē opponiāt v̄tutē: sicut humiliata v̄r̄ opponiāt v̄tutē magnimitatis q̄ te-
dit in magna humiliata aut̄ ipsa refutat. q̄ v̄r̄
q̄ humilitas n̄ sit v̄tus. **P.** Virtus ē vi-
spositio pfecti: vt dī in. 7. pbyfi. sed humiliata
videſ ēē iperfectoꝝ. vñ et deo n̄ dūenit humili-
lari: qz nulli subyici pōt. q̄ v̄r̄ q̄ humilitas n̄
sit v̄tus: **P.** Dis v̄tus moralis ē circa acti-
ones et passiones: vt dī in. 2. ethi. sed humili-
tas n̄ cōnumerat a phō inter virtutes que
sunt circa passiones: nec etiā cotinet sub iu-
sticia q̄ ē circa actōes. q̄ videſ q̄ non sit vir-
tus. **S**ed h̄ ē qd̄ Origenes dicit exponēt
illud Luc. p̄. Resperxit humiliatam ancille
sue. Humilitas p̄pē i scripitorū vna d̄ v̄tutib⁹
p̄dicat. ait q̄ppe saluator. discite a me: qz mi-
tis sū et humiliis corde. **R** video dō q̄ sicut
s̄ dictū ē cū de passionib⁹ agereſ: bonūz ar-
duū h̄z aliqd vñ attrahit appetitū. s̄ rōez bo-
ni: et h̄t aliqd retrahēs. s̄ ipam difficultateſ
adipiscēdi: s̄m quoꝝ p̄mum insurgit motus
spei: et h̄z alid mot⁹ despatōis. Dictū ē at̄ s̄ q̄
circa mot⁹ appetitiuos q̄ se h̄nt p̄ modū im-
pulsioꝝ q̄ eē v̄tutē morale moderatē et re-
frenatē. circa illos aut̄ q̄ se h̄nt p̄ modū retrah-
ctōis et resiliōis ex pte appetit⁹ opz̄ eē vir-
tutē morale firmatē et impellatē. Et iō circa
appetitū boni ardui nccia est duplex v̄tus.
Una qd̄ que tēperat et refrenet aiūm ne im-
moderate tēdat i excelsa. et p̄tinet ad v̄tutē
humilitatis. Alia vo que firmat aiūm h̄ d̄spe-
ratōem et ipellat ipm ad p̄secutōem magno
rū s̄m rōez rectā: et h̄ ē magnimitas: et sic p̄z
q̄ humiliata ē qd̄a v̄t. **A**d p̄mū ḡ dō q̄ si-
fido dicit in li. ethimol. humili dī q̄si hu-
mi acclivis. i. imis inherēs. Quod qd̄e cō-
tingit dupl̄t. **U**no et p̄ncipio extrinseco: pu-
ta cum aliquis ab alio deycitur: et sic humili-
tas est pena. Alio mō a p̄ncipio intrinseco
et h̄ pōt fieri qn̄q̄ quidē bene: puta cū alig-
siderās suū defectū tenet se i ifimis s̄m su-
um modū. sicut Abrabā dixit ad dñm Gen.
18: Loqr ad dñm meū cū sim puluis et cinis
et hoc mō humiliatas ponēt v̄tus. qn̄q̄ at̄ pōt
fieri male: puta cū hō honore suū nō intelli-
gēs: copat se iūmēt̄ ispiētib⁹: et filis fit illis.

Ad secundū dīcēdū q̄ sicut dictū ē: hūilitas scđz q̄ ē vīus in sui rōe iportat quandā laudabilē deiectionē in ima. hoc atq̄ q̄nq̄ sit solum fīm signa extiora fīm fictionē. vñ hec ē falsa humilitas: de qua Aug⁹ dīc in quadā eplā q̄ ē magna sup̄stītīo: qz. s. vñ tenere ad excellētiā glorie. q̄nq̄ at sit fīm interiorem motū aīe. fīm hūilitas p̄pē ponit virtus qz virtus nō cōsistit in extiorib⁹. s̄z principaliter i interiori elecīō menti s: ut p̄z p̄bz i li⁹ ethīcorū. **A**d tīuz dō q̄ hūilitas reprimit appetitū ne tendat i magna p̄ter rōne rectā. magnanimitas at aīum ad magnā ipelit fīm rōne rectā. vñ p̄z q̄ magnanimitas nō opponi hūilitati: s̄z cōuenit i h̄ q̄ vtraq̄ ē fīm rōne rectā. **A**d quartū dō q̄ p̄fectū dī aliq̄d duplīciter. Uno⁹ simpliciter in q̄ s. nullus defect⁹ inuenit: nec bz suā nāz: nec p̄ respectū ad aliqd aliud. et sic solus dē⁹ ē p̄fect⁹: cui scđm nām diuinā nō cōpetit hūilitas: bz solū fīm nām assumptā. Alio⁹ p̄t dici aliqd p̄fectū fīm qd. p̄tia scđm suā nām aut statū aut tēp⁹. et h̄ mō bō v̄tuostis ē p̄fect⁹. cuīstū p̄fectio i cōparatōe ad dēū deficiēt inuenit: fīm illud Isa. 40. Dēs gentes q̄i nō sīt sic sūt corā eo. et sic enīlibet hōi p̄t oīē re hūilitas. **A**d quintū dō q̄ p̄hs inten debat agere de virturib⁹ fīm q̄ ordināt ad vitā cīnīlē. in q̄ subiectio vñ hōis ad alter⁹ fīm legis ordinē delīminaſ. et iō cōtineſ sub iustīa legali. hūilitas at fīm q̄ ē spūalis v̄tus p̄cipue respic̄t subiectōem hōis ad dēū p̄p̄ quē ēt alīs humiliando se subyicit.

Ad secundū sic pro ceditur. Videſ q̄ hūilitas nī cōfīlat circa appetitū. s̄z magis circa iudicīū rōis. Hūilitas. n. sup̄bie op̄ponit. s̄z sup̄bie maxime cōfīlit in his q̄ p̄tinēt ad cognitionē. dīc. n. Greg⁹ 34. moral. q̄ sup̄bie cū extī⁹ v̄sc̄ad corp⁹ extī⁹ dīc: prius p̄ oculos iudicāt. vñ et i p̄s. dīc. Dñe nō ē exaltat̄ cor meū: neq̄ elati sunt oculi mei. oculi autē maxime dīserūt cognitionē. vñ v̄t q̄ hūilitas maxime sit circa cognitionē p̄ quā de se aliq̄s estimat parua. **P**. Aug⁹ dīc i li⁹ de virginitate q̄ hūilitas pene tota disciplina xp̄iana ē. nihil q̄d i disciplina xp̄iana contineſ repugnat hūilitati. s̄z i disciplina xp̄iana admōnemur ad appetēdū meliora: bz illud. i. ad Cor. 12. Emulam̄ carismata meliora. q̄ ad hūilitatē

nō p̄tinēt rep̄sumere appetitū arduoz. s̄z magis extimare. **P**. Ad eandē v̄tutē p̄tīt refrenare sup̄flū motū et firmare aīuz s̄z sup̄flū retractōē: sicut eadē fortitudo ē q̄ refrenat audaciā et q̄ firmat aīum s̄ timorē. s̄z magnanimitas firmat aīum s̄ difficultates q̄ accidūt i p̄secutōe maḡnū. si ḡhūilitas refrenaret appetitū magnorū. seq̄rēt q̄ hūilitas nō ēt v̄tus distīcta magnanimitate. qd p̄z eē falsū. nō ḡhūilitas cōsistit circa appetitus maḡz. s̄z maḡ circa estimationē. **P**. Ad iōnicū ponit hūilitatē circa extēriore cultu⁹. dīc. n. q̄ hūilitas ē h̄ nī sup̄abūdās sup̄tib⁹ et p̄paratōib⁹. ḡnō ē circa motū appetitus. **S**z h̄ est qd Aug⁹ dīc in li⁹ d̄ p̄nia: q̄ hūilitas ē q̄ eligit abhīc i domo dñi magis q̄ h̄tare in tabernaculis p̄tōrū. s̄z electio p̄tīt ad appetitū. ḡhūilitas cōsistit circa appetitū magis q̄ circa estimationē. **P**. dō q̄ sicut dictū ē ad hūilitatē p̄p̄e p̄tīt ut aliq̄s rephmat seip̄su ne ferat i ea q̄ sūt s̄ se. ad h̄ autē nccium ē ut aliq̄s cognoscat id i q̄ deficit a p̄portōe ei⁹ qd suā v̄tutē excedit. et iō cognitōe p̄p̄y defect⁹ p̄tīt ad hūilitatē sīc regla qdā directiua appetit⁹. s̄z i ipso appetitu cōfīlit hūilitas essētialit̄. et iō dicti ē q̄ hūilitas p̄p̄e ē directiua et moderatiua mot⁹ appetit⁹. **A**d p̄mū ḡ dō q̄ extollētia oculo⁹ ē qdā signū sup̄bie inq̄tū excludit reue rentiā et timorē. tñuerūt. n. timentes et ve recundati maxime oculos deprimere q̄i nō audentes se alīs cōparare. nō at ex h̄ sequitur q̄ hūilitas essētialit̄ circa cognitionē cōfīlit. **A**d scđz dicēdū q̄ tēdē i aliq̄ maiora ex p̄p̄iarū viriū cōfidentia hūilitati ūtiaſ. s̄z q̄ aliq̄s ex cōfidentia dñi auxili i maiora tēdat. h̄ nō ē h̄ hūilitatē. p̄serti cū ex h̄ aliq̄s magis ap̄d dēū exalteſ q̄ ei se magis p̄hūilitatē subyicit. vñ Aug⁹ dīc i li⁹ de p̄nia. Alio⁹ ē leugre se ad dēū. aliud ē leuare se ē dēū: q̄i illū se p̄ycit ab illo erigis q̄ aduersus illū se erigit ab illo. p̄ycit. **A**d tīuz dicēdū q̄ i fortitudie iuenit eadē rō refrenādi audaciā et firmādi aīum s̄ timorē. v̄triusq; n. rō ē ex h̄ q̄ hō bonū rōis d̄ p̄culis mortis p̄ferre: s̄z i refrenando p̄sumptionē spei qd p̄tīt ad hūilitatē. et ifirmādo aīum s̄ de sp̄tōē qd p̄tīt ad magnanimitatem. **E**st et alia rō. nā rō firmādi aīum s̄ d̄spatōē ē adeptio p̄p̄i boni: ne. s. d̄spādo hō se idignū redat bono qd sibi cōp̄etebat. s̄z i rep̄inendo.

plumptionē spei rō p̄cipua sumitur ex reue
rētia dīna ex q̄ cōtingit ut hō nō plus sibi at
tribuat q̄ sibi cōpetat sc̄d gradū quē ē a dō
sortit? vñ hūilitas p̄cipue vñ ip̄tare subie
ctionē hōis ad deū. r. pp̄t b̄ Aug⁹ in li⁹ ser
mone dñi s̄ mōte. humilitatē quāz intelligit
p̄paupertatē sp̄us attribuit dono timor⁹ q̄ hō
deū reueretur. r. id ē q̄ fortitudo alī se h̄z
ad audaciā quā hūilitas ad sp̄em. nā fortitu
do plus v̄tit audacia q̄s ea reprimat. vñ su
pabūdācia ē ei filior⁹ q̄s dfect⁹. humilitas āt
plus reprimit sp̄em de se ipsa q̄s ea v̄titur. vñ
magis opponitur sibi q̄s supabūdācia q̄s dfect⁹.
Ad q̄rtū dō q̄ supabūdācia i extiorib⁹
sūptib⁹ r p̄paratōib⁹ solet ad quādā iactan
tiā s̄fēi q̄ p̄ hūilitate repm̄it. r. q̄stū ad b̄ se
cundario d̄sist extiorib⁹. p̄t sunt signa in
terioris appetitiui mot⁹.

Ad tertiu⁹ sic proce

ditur. Videtur q̄ hō nō debeat se oib⁹ p̄ hu
militatē subycē: q̄ sicut dictū ē. hūilitas p̄
cipue cōsistit in subiectōe hōis ad deū. s̄ id
q̄d debet deo nō ē hōi exhibendū: ut p̄z i oī
bus actib⁹ latrie. ḡ hō p̄ hūilitatē n̄ d̄ se hōi
subycere. **P.** Aug⁹ dīc i li⁹ de natura r grā
Humilitas collocanda ē in parte veritatis:
nō i parte falsitatis: s̄ alīg s̄t i sup̄mo statu
a si se inferiorib⁹ subyceret: absq̄s falsitate
b̄ fieri nō possz. ḡ n̄ d̄ se oib⁹ p̄ hūilitatē b̄
ȳcē. **P.** Nullus d̄ facē id q̄d vergat i de
trimentū salutis alteri⁹. s̄ alīg p̄ hūilitatē
se alteri subyciat. q̄s q̄ b̄ vergere i detrimē
tū illi⁹ cui se subycit q̄ ex b̄ sup̄biret vel oī
neret. **Q**n̄ Aug⁹ dīc i regula. Ne dū nimiu⁹
sernatū hūilitas: regendi frangatur aucto
ritas. q̄ hō p̄ humilitatē n̄ d̄ oib⁹ se subycer
Sz h̄ ē q̄d d̄ **P**hil. 2⁹ In humilitate supe
riores sibi iuicē arbitrātes. **N**ō dō q̄ i
hoie duo p̄nt cōsiderari. s̄ id q̄d est dei. er id
q̄d ē hōis. Hōis āt ē q̄cgd p̄t ad defectuz
s̄z dei ē q̄cgd p̄t ad salutē et p̄fectōez sc̄d
illud. **Q**see. 12⁹ Hereditio tua isrl̄ ex me tm̄ au
xiliū tuū. Hūilitas āt sicut dictū ē: proprie
respicit reuerentiā q̄ hō deo subycif. r ideo
gliber hō fin id q̄d suū ē debet se cuilibz. pri
mo subycē q̄stū ad id q̄d ē dei in ipso. nō āt
b̄ regist humilitas ut alīg id q̄d ē dei in seip
so subyciat ei q̄d ē dei in altero. nā illi⁹ ḡ do
na dei p̄ticipant cogscūt ea se h̄re: sc̄d illud
. i. ad Cor. 2⁹. Ut sciam⁹ q̄ a deo donata sūt

nobis. r iō absq̄s p̄iudicio hūilitatis p̄nt do
na q̄ ipsi accepert p̄ferre donis dei q̄ alys
apparent collata: sicut apl̄s ad Ep̄l. 3⁹. dicit
alīs gnātōib⁹ nō ē agnītū filius hoīum: si
cut nūc reuelatū ē sc̄s apl̄s ei⁹. filiū ēt nō b̄
requirit humilitas ut alīg id q̄d ē suū in se
ipo subyciat ei q̄d ē hōis i p̄cio. aliogn opoz
teret ut glibet reputaret se magis p̄ctōrē q̄.
libet alio. cū tñ apl̄s absq̄s p̄iudicio hūilitati
dicat **H**al. 2⁹. Nos nā iudei: et n̄ ex gentib⁹
p̄ctōres. Pōt tñ alīg s̄putare alīg d boni ēē
in proximo q̄d ipse nō habet: ul̄ alīquid ma
li in se ēē q̄d ē alio nō ē ex q̄ se p̄t ei subycē
per humilitatē: **A**d primū ḡ dō q̄ nō dbe
mus. solū deū reuereri in seipso s̄z etiā id q̄d
est eius d̄bemus reuereri in q̄libet: nō tam
eo mō reuerentie q̄ reueremur deū. r ideo
p̄ humilitatē d̄bem⁹ nos subycere oib⁹ p̄
ximis propter deū: s̄ in illud. i. Petri. 2⁹. Sub
iecti estote oī humane creature. p̄p̄t deū. la
triā tñ soli deo d̄bemus exhibere. Ad secū
dū dicendū q̄ si nos preferamus id q̄d ē dī
i. p̄cio ei q̄d ē p̄p̄t i nobis. n̄ possum⁹ i ctr
rere falsitatē. vñ sup̄ illud. **P**hil. 2⁹. sup̄iores
sibi iuicē arbitrāte. oīc glo. Nō b̄ ita d̄bem⁹
estimare in nos estimare fingam⁹ s̄z v̄ esti
memus posse ēē alīg occultū i alio q̄ nobis
sup̄ior sit. et si bonū nostū q̄ illo videmur su
piores ēē nō sit occultū. **A**d triū dicēdū q̄
hūilitas sicut r cele virtutes p̄cipue iterius
i aīa cōsistit. r iō p̄t hō fin interiorē actus
ale alteri se subycere sine b̄ q̄ occasionē ha
beat alicui⁹ q̄d p̄tineat ad detrimentus sue
salutis. r b̄ ē q̄d Aug⁹ dīc i regula. timore co
ram deo p̄lat⁹ subtract⁹ sit pedib⁹ v̄ris. s̄z i
exteriorib⁹ hūilitatis actib⁹: sicut r i actibus
ceterarū v̄tutū ē debita moderatio adhiben
da nō possint vergē i detrimentū alteri⁹. si
āt alīg q̄d d̄ faciat. r alī ex b̄ occasione su
māt p̄t: nō ip̄tač hūilit agēti: q̄ ille non
scandalizat: q̄uis alē scandalizet.

Ad quartum sic pro

cedit. **V**ide q̄ humilitas n̄ sit p̄s modestie
uel tēperantie. Humilitas. n̄ p̄cipue respicit
reuerentiā q̄s q̄s subycif deo ut dictū ē. sed
ad v̄tutē theologicā p̄inet q̄ h̄eat deum p̄
objecto ḡ humilitas magis d̄z poni v̄t⁹ the
ologica q̄s p̄s tēpātie seu modestie. **P.** Lē
pātia ē i occupiscibili. hūilitas āt v̄t eē i ras
cibili: sicut r sup̄bia q̄ ei oppōit. cui⁹ obīm ē

grānu. ḡ videt q̄ humilitas nō sit ps tpātie
nel modestie. **V** **D** Humilitas et magnanimitas circa eadē sūt ut ex s̄ dicitis p̄z. Iz magna nimitas nō ponit pars tēperātie s̄ sorti tūdīs ut s̄ hūt ē. ḡ v̄ q̄ hūlitas nō sit pars tēperātie l̄ modestie. **S** z ò ē q̄ Origenes dīc super Lucā. Si vis noīmē h̄ audire v̄tu
tis quō a p̄b̄s ēt appelleſ. ausculta eadē eē
hūlitatē quā respicit de: q̄ ab illis dī men
suratio uel moderatio: q̄ māifeste pīnet ad
modestiam uel tēperantia. ḡ humilitas est
pars modestie vel temperantie. **T** **B** oō ḡ
sicut s̄ dicitū ē: in assignando p̄tes virtutib̄
p̄cipue attendis s̄litudo q̄stū ad modū v̄tu
tis. modūs āt tēperātie ex q̄ maxime h̄z lan
dē. ē resrenatio uel repression ip̄t l̄ alic̄ pas
sionis. et idō oēs v̄tutes refrenantes suē re
primentes impet̄ aliquarī affectōum: ul̄ ac
tiones moderantes: ponit p̄tes tēperantie.
sicut āt mansuetudo repūnit motū ire. ita
humilitas repūnit motū spei q̄ ē mot̄ spūs i
magna tendentis. et iō sicut mansuetudo po
nit ps tpātie: ita ēt et hūlitas. vñ p̄b̄s i 4°
ethicorū eū q̄ tēdit in parua sc̄d̄ suū modū
dīc nō ē magnanimū s̄ tpātiū: quē nos hu
miliē dicē possū. et iter alias p̄tes tpātie
rōe sup̄ dicta r̄ief sub modestia. p̄t **L**ul
lius de ea loq̄: iōq̄tū. s. humilitas nihil ē ali
ud q̄ quedā moderatio spūs. vñ. i. Petri. 3°.
dī. In icorruptibilitate geti ac modesti spūs
Ad pīnūz ḡ oō q̄ virtutes theologice q̄
sūt circa v̄tūmū finē q̄ ē p̄mū p̄cipiū i appē
tibilibus sūt coēs oīnūz aliatū v̄tūtū. vñ ex B
q̄ humilitas cāf ex reverētia dīna: nō exclu
dit quin hūlitas sit ps modestie vel tpātie.
Ad secundū dicēdū ḡ p̄tes principalib̄ oō
tutib̄ assignat nō s̄m̄ cōuenientiā i suboī
i mā. s̄ h̄z cōuenientiā i modo formalī ut oī
ctū ē. et iō licet hūlitas sit i irascibili sicut in
subiecto. pōis tñ ps modestie et tpātie pp̄le
modū. **A**d tertiu dicēdū ḡ l̄ magnanimitas
et hūlitas i mā cōueniāt. differunt tñ i mō:
rōe cuius magnanimitas ponit pars sortitū
dīnis: hūlitas āt ps tpātie.

Ad quintum sic pro

ceditur. Vide *q* hūilitas sit potissima vītū. Di^c. n. Criso⁹ exponēs illud qd̄ dī Luci. 18. de phariseo & publicano. qd̄ si mixta delictis huilitas tā facile currat ut iusticiā superbie coniunctā transeat. si iusticie cōiuxeris

di. q̄ nō ibit afflīctet ibi tribunali dīno l me
dio angelorū. et sic p̄ q̄ būilitas p̄ser̄ iusti
cie. s̄ iusticia ē p̄clarissima oīus v̄tutū. et icu
dit in se oēs v̄tutes: ut p̄g p̄ ph̄z. s̄ ethicorū
q̄ būilitas ē maria v̄tutū. ¶ P̄. Auḡ dīc i lī
de ver. do. Cogitas magnā fabricaz cōstruē
celstendis. de fūdamento prius cogita būili
tatis ex q̄ v̄tū q̄ būilitas sit fundamētū oīus v̄
tutū. q̄ r̄ eē potior aliȳ v̄tutib̄. ¶ P̄. Ma
iori v̄tuti maius debet p̄mīū: s̄ būilitati ma
riū debet p̄mīū: q̄ q̄ se būilitat exaltabis:
vt dīc Luci. 14. q̄ būilitas ē maria v̄tutuz.
¶ P̄. Siē Auḡ dīc in lī de vera religiōe to
ta vita xp̄i i cr̄is p̄ hōiez quē suscipe dignat̄
ē disciplia morū fuit: p̄cipue būilitatē suaz
imitandā p̄posuit. dices Math. x. Discite
a me. q̄r̄ mīl̄ sū z būillis corde. Et Greḡ dīc
i pastorali. q̄ argumentū redēptōis n̄re suē
ta ē būilitas dei. q̄ būilitas v̄r̄ ē maria v̄tu
tū. S̄z h̄z q̄ caritas p̄ser̄ oīb̄ v̄tutib̄: f̄m
illud Loll. 3. Super oīa caritatē habete. n̄
q̄ būilitas ē maxima virtutū. ¶ P̄. od p̄ bo
nū būilane virtutis in ordine rōnis f̄sist.
qui quidē p̄ncipaliē attēdis f̄spectu finis. v̄l
virtutes theologice q̄ būit vltimū finē. p̄ obo
sur potissime. Secūdario at attēdis put̄ h̄z
rd̄ne finis ordinat̄ ea q̄ sūt ad finē. et h̄z q̄de
ordinatio eēntialit̄ f̄sist i ipsa rōe ordinat̄e
participatiue at in ipso appetitu p̄ rōez ordi
nato: quā gdē ordinatōne vniuersalit̄ facit
iusticia p̄sertim legalis. ordinatōi autem fa
cit hōiez bñ subiectū humilitatis in vniuer
sali q̄tū ad oīa: quelib̄ at alia virt̄ q̄tuz ad
aliquam mām spālez. Ideo p̄ virtutes theo
logicas z virtutes iellectuales q̄ respiciunt
ipsa rōne. et p̄ iusticiā p̄serti legalē: potior ce
teris ē humilitas. ¶ Ad p̄mī ḡ dicenduz p̄
humilitas iusticie nō p̄ser̄. s̄ iusticie cui su
perbia coniungit q̄ iā definit eē virt̄. sic eē
rō p̄t̄m p̄ humilitatē remittit. nā de publi
cano dīc Luci. 18. q̄ merito būilitatis desce
dit iustificat̄ i domū suā. Cūz z Cris̄o dīc
Semias bigas mibi accomodes: alterā q̄p
pe supbie z iusticie. alterā vero p̄ci z būili
tatis. z videb̄ p̄c̄z puertēs iusticiā n̄ ppis. s̄z
būilitatis vicere virib̄. aliud vero par vide
bis duictū n̄ fragilitate iusticie: s̄z mole z tu
more supbie. ¶ Ad scdm̄ od p̄ sic ordinata
virtutū ḡgregatio p̄ quādā s̄lititudinē edifi
cio xpat̄: ita ei id qđ ē p̄mī l̄ acostitue virtutū
sū fūdamento xpat̄ qđ p̄mī i edificio iacitut

Virtutes autem vere insfunduntur a deo. **Unus** primum
Iac. si de virtutib; potest accipi duplicitate. **Uno**
per modum remouentis phibes. et sic humilitas per
mum locum teneri ut est. s. expellit superbia cuius
us resistit. et pater hoie subditu et supra patiu
lum ad suscipiendum influxum dñe gressu inquit
enaciat istud superbie: ut dicitur Iacob. 4. qd
us superbis resistit: humilibus autem dat graz: et huius
humilitas est spiritualis edifici fundametum.
Alio est aliqd primus in virtutib; directe: per quod
si ad deum accedit. primus autem accessus ad
deum est per fidem: huius illud Hebreus. xi. Accedit enim ad
deum oportet credere. et secundum huius fides ponit fida
mentum nobiliori modo quam humilitas. **Ad** tertium
autem quod cotenebit terrena premitur celestia: sic
cotenebitibus divinitatis strenas premitur celeste
thesauri: huius illud Matth. 6. Non vobis
thesaurizare thesauros in terra. sed thesaureza
te vobis thesauros in celo. et filii cotenebitus mudi
di gaudia premitur solares celestes: huius illud
Matth. 5. Beati qui lugent quoniam ipsi consolabu
tur. et eodem modo humilitati permodum spiritualis ex
altatio non: quod sola ipsa mereatur: sed quod ei est pro
priu cotenebitate strenua. **Unus** Aug. dicit
in libro de pietate. Ne putas eum qui se humiliat spiritu
cere cum dicuntur sit exaltatus. et ne opineris ei
exaltatus in oculis hominis per sublimitates sie
ri corporales. **Ad** quartum autem quod ideo Christus per
cipue nobis humilitatem comedavit: quod per huius maxi
me remouens impedimentum humane salutis quod
existit in hominibus ad celestia et spiritualia tendit
a quibus homines impedirent dum in frenis magnifici studi
erant. et ideo dominus ut impedimentum salutis auferret
exteriori celsitudine cotenebat monstrans
per humilitatis exempla. et sic humilitas est quasi quod
dicitur dispositio ad liberas accessus hominis in spiritualia
et divina bona: sic ergo pfectio est posterior dispositio
ita est caritas et aliae virtutes quibus homo directe
monet in deum sunt posteriores humilitate.

Ad sextum sic proce
ditur. Videtur quod inconvenienter distinguantur
duodeci gradus humilitatis: sed quod in regula bini
dicti ponuntur. Quoniam primum est corde et corpe
per humilitatem ostendit diffixis in tria aspectibus. Se
cundus ut pauca verba et rationabilia loquuntur
aliis non clamorosa voce. Tertius ut non sit faci
lis aut promptus in risu. Quartus taciturnitas
velut ad interrogatorum. Quintus tenet quod huius
cois monasterij regula. Sextus credere et puni
care se oib; viliori. Septimus ad oiam idignum

et iustile se confiteri et credere. Octauus confessio
petorum. Non per obediencia in duris et asperis pa
tientia aplecti. Decimus ut cum obediencia se sub
dat maiori. Undecimus ut voluntate propriam
non delectet implere. Duodecimus ut deum time
at: et memor sit omnis quod precepit. Enimvero non
huius quod ad alias virtutes pertinet: sicut obedi
entia et patientia. enarrantur et aliqua quod ad fal
sae opinionem pertinet videtur quod nulli virtuti pertinet spe
cie. sed quod aliis pronuntiet se oib; viliori: quod ad
oiam idignum et iustile se confiteat et credat. quod in
convenienter ista ponuntur inter gradus humilita
tis. **P.** Humilitas ab interioribus ad exteriora
pertinet secundum et certe virtutes. inconvenienter est premitur
in permissis quodlibet illa quod pertinet ad exteriora
actus his quod pertinet ad interiora. **P.** Anselmus in
libro de celiudinibus post septem humilitatibus dominus. quod
rurum primus est cotenebitate se esse cognoscere. et deinde do
lere. et huiusmodi. **4.** Huiusmodi: ut secundum hoc velit
credi. ut patienter iustificat huiusmodi dici. et ut pa
tiatur cotenebitate tractari. ut hoc amet
et videntur premissi gradus esse superflui. **P.** Matth. 3. dicitur in globo. Perfecta humilitas
tres habet gradus. primus est subdere se maiori:
et non posse ferre se equali quod est sufficiens. Est
subdere se equali nec posse ferre se minori. et huius
abundans. **5.** quod est subesse minori quod est oiam insuffi
cia. et premissi dominus videtur esse superflui. **P.** Au
gustinus dicit in libro de virginitate. Natura humilitatis
cuique ex mensura ipsius magnitudinis data est: cui
est piculosa superbia quod aplius amplioribus in
fidiis. sed mensura magnitudinis humane non potest
subdere numero gradu determinari. et videtur
quod non potest determinari gradus humilitatis
assignari. **P.** Ideo dominus quod licet ex semper dicit
per humilitatis essentialiter appetitu existit huiusmodi
aliis refrenat appetitu alicuius ne iordinate ten
dat in magna: sed regulam habet in cognitione: ut secundum
aliis non se existimet semper id esse quod est. et virtutibus
principiis et radix est reverentia quam habet ad
deum. Ex interiori autem dispositio humilitatis
pertinet quodlibet exterior signum in verbis et factis
et gestibus: quodlibet id quod inter latet manifesta
tur: sicut et in ceteris virtutibus accidit nam ex vi
tu cognoscitur vir: et ob occursum faciei sensatur
ut dicitur Eccl. 19. Et ideo in predictis gradibus humili
tatis ponuntur aliqd quod pertinet ad humilitatis ra
dicem. **5.** duodecimus dominus qui est ut homo deus ti
met: et memor sit omnis quod precepit. Ponit et
aliqd pertinet ad appetitum. ne secundum propriam excel
lentiam iordinate teneatur. quod quodlibet sit triplum. **Uno**

ut hō nō sequeatur p̄priā voluntate: qd̄ pertinet ad endecimū gradū. Alio ut regulet eā fm̄ superioris arbitriū: qd̄ p̄tinet ad ḡdū decimus³ mō ut ab hoc nō defistat ppter dīmā et aspera q̄ occurrit, et b̄ p̄tinet ad nonū. Ponuntur etiā quedā p̄tinētia ad existimatōe; ho minis recognoscētis suū defectū. et hoc triplū cōp̄lētū. **¶** Uno qd̄ mō p̄ hoc q̄ p̄prios defectū recoḡscit et cōsiteatur: qd̄ p̄tinet ad octauū gradū. **2** ut ex consideratōe sui defectū aliḡ sūfficiētē se existimet ad maiora: qd̄ p̄tinet ad septimū. **3** ut q̄tū ad hoc alios sibi p̄ferat qd̄ p̄tinet ad sextū. Ponuntur ēt qdā q̄ p̄tinet ad ext̄iora signa: quoz vñū ē i factū ut s. hō n̄ recedat i suis operib⁹ a via cōi. qd̄ p̄tinet ad ḡntū. alia duo sūt i verbis: ut s. hō n̄ p̄cipiat t̄ps loquēdi: qd̄ p̄t. net ad quartū nec excedat modū i loquēdo: qd̄ p̄tinet ad secundū. **¶** Alia vero cōsistit i ext̄iorib⁹ gestib⁹ puta in reprimendo extollētiam oculorū. qd̄ p̄tinet ad primū. et cohībēdo exteri⁹ ri⁹ uñ et alia in epte leticie signa qd̄ p̄tinet ad t̄ium. **¶** Ad primū ḡ dō q̄ aliḡ abs⁹ salfitātē pōt se credē et p̄nūciare oīb⁹ vñlorez fm̄ defectū occultos q̄s in se recoḡscit. et dona dei q̄ in alijs latēt. **¶** Aug⁹ oicit in li⁹ de virgitate. Existimate aliq̄s i occulto supiores quibus estis i manifesto meliores. Similiter etiam absq̄ salfitātē pōt aliq̄s confiteri et credere ad oīa se iūtile ēēt et idignū p̄ p̄priās vires: ut sufficiētā suā totā i dēū deferat: fm̄ illud. **2. ad Cor. 3.** Nō q̄ sufficiētēs sumus aliqd cogitat̄ a nob̄ q̄ ex nob̄: s̄ sufficiētia n̄ra ex deo ēnō ē at icōueniēs q̄ ea q̄ ad alias virtutes p̄tinēt hūilitati ascribātur: qz sc̄e vñuz virtūi oritur ex alio: ita nālī ordine act⁹ vñius virtutū p̄cedit ex actu alteri. **¶** Ad sc̄d̄ dō q̄ hō ad humilitatē p̄uenit p̄ duo, primo qd̄ principaliter p̄ grē donū. et q̄tū ad hoc i teriora p̄cedit exteriora. **¶** Blind aut̄ ē būanū studii p̄ qd̄ hō p̄xi⁹ exteriora cohībet: et p̄ modū p̄tingit ad extirpandū i teriore radicē et sc̄d̄ hūc ordinē assignātur b̄ hūilitatis ḡdus. **¶** Ad t̄iu dō q̄ oīs ḡdus q̄s Anselm⁹ pōt: reducūtur ad opinionē et manifestatōnē et voluntatē p̄prie abiectiōis: nā prim⁹ ḡdus p̄t ad cognitōez p̄p̄i defect⁹. s̄ qz vñpabile eēt siḡs p̄p̄riū defectū amaret: hoc p̄ sc̄d̄ ḡdū excludit̄: s̄ ad manifestatōnē sui defect⁹ p̄tinet t̄ti⁹ et q̄t̄ ḡd⁹: ut sc̄l̄ alijs nō solū simplicē suū defectū enūciet: s̄

psuadeat. Alij at tres ḡdus p̄tinēt ad appetitū q̄ excellētiā exteriōrē nō q̄rit. s̄ exteriōrē abiectōez uel eq̄nimiē partis siue in verbis vel in factis: q̄r sicur Greḡ dīc in r̄gistro. nō grande est his nos eē h̄uiles a ḡb̄ honora-
m̄ur. q̄r t̄ b̄ seculares q̄libet faciūt. s̄ ill̄ ma-
xiūe humiles eē debemus a ḡb̄ aliqd pati
m̄ur. t̄ b̄ p̄iet ad ḡntū t̄ sextū gradū: tel et̄
desiderant̄ exteriōrē abiectōez ap̄lectif: q̄d
p̄tinet ad septimum gradū. t̄ sic oēs isti gra-
dus cōtinēt sub sexto t̄ septio supiē enūrat̄.
Ad q̄rtū dicendū q̄ illi tres ḡdus accipiū-
tur nō ex pte ipsi rei. i. fm̄ nām h̄uilitatis. s̄
q̄ cōparatōez ad ḡd̄ b̄oīuz: qui sūt uel maio-
res vel minores vel eq̄les. **A**d quintū dō
q̄ et̄ illa rō p̄cedit de ḡdib̄ humilitatis nō
bz ipsā nām rei bz quā assignant̄ p̄missi ḡd̄
bz fm̄ dīfas bōum dīctōes.

Einde oſide

Arandū ē de superbia. Et pro de supbia in cōi. 2o de pecto pri*m* hois quod ponit est supbia. Circa primū qurantur octo. per vtri supbia fit pectom. 2o vtriz fit vitiū speciale. 3o in qu fit sicut in subiecto. 4o de specibus ei. 5o vtri fit pectom mortale. 6o vtri fit grauissimū oīum pectoz. 7o de ordi ne eius ad alia pectoa. 8o vtri debeat poni vi tri capitale.

Ad primū sic proce

dis. **V**ideat q̄ superbia nō sit p̄ctū. Nulluz. n. p̄ctū ē reprobū a deo. p̄mittit. n. de q̄d ipse facturus ē. nō ē. n. actor p̄ctū. s̄z superbia 2 numerat̄ iter r̄p̄missiōes dinas. dī. n. Isa. 60. **D**onā te in superbiā seculoz. gaudiū i gna-
tionē t gnātōez. q̄ superbia nō est p̄ctū. **P.**
Appetere dinā s̄l. audinē nō ē p̄ctū. B. n. nā
liter appetit quelibet creatura. t i b̄ optimū
eius cōsistit. t p̄cipue cōuenit rōali creature
que facta ē ad imaginē t filitudinē dei. s̄z si
cut dī in li° s̄niaz **P**rospī. superbia ē amor
proprie excellentie per quā homo deo assūla-
tur q̄ ē excellentissimus. vñ dic̄ Aug⁹ i 2° cō-
fessionū. **S**uperbia celstitudinē imitā. cum
tu sis vñ sup̄ oia de° excelsus. q̄ superbia nō ē
p̄ctū. **P.** P̄ctū nō soluz. trias v̄tutis s̄z ēt
opposito vitio: ut p̄z p̄phm in 2° ethicorū. s̄z
nullū virtutū iuēt̄ oppositū ēē superbie. q̄ super-
bia nō ē p̄ctū. **S**ed h̄ ē q̄d dic̄s Thob. 4°